

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

ГАВРИЛЮК ОКСАНА АНАТОЛІВНА

УДК 378.093.2.015.31:7(043.3)

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ У ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖАХ ДО
ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Вінниця – 2019

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, Міністерство освіти і науки України, м. Вінниця

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор
Брилін Борис Андрійович
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського,
кафедра мистецтвознавства
та інструментальної підготовки, м. Вінниця.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор
Черкасов Володимир Федорович,
завідувач кафедри музичного мистецтва
і хореографії Центральноукраїнського
державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка,
м. Кропивницький;

кандидат педагогічних наук, докторант
Житомирського державного університету
імені І. Франка
Мороз Майя Олександрівна,
викладач музично-теоретичних дисциплін
Барського гуманітарно-педагогічного коледжу
імені Михайла Грушевського, м. Бар.

Захист відбудеться «28» травня 2019 року о 14⁰⁰ год. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 05.053.01 у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського за адресою: 21100, м. Вінниця, вул. Острозького, 32, корпус № 2, зала засідань.

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (21100, м. Вінниця, вул. Острозького, 32) та на сайті університету [http // www. vspu.edu.ua](http://www.vspu.edu.ua).

Автореферат розісланий «26» квітня 2019 р.

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради

А. М. Коломієць

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Розвиток сучасної освітньої системи України спрямований на підвищення якості знань та умінь студентів, ґрунтується на національних культурних традиціях, модернізації педагогічного процесу й інформатизації освітнього простору. Закон України «Про освіту», Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»), «Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті» визначають основи реформування навчального процесу у вищій школі, що полягають у підвищенні якості професійної підготовки майбутніх фахівців мистецьких дисциплін.

У Національній стратегії розвитку освіти України на 2012-2021 роки одним із домінуючих напрямів визначено необхідність створення умов для формування творчої особистості майбутнього вчителя музики, реалізації і самореалізації його природних задатків і можливостей в освітньому процесі.

Якість професійної підготовки майбутнього вчителя музики обумовлюється новими тенденціями розвитку шкільної освіти, пов'язаними з процесами євроінтеграції та розбудови Нової української школи (НУШ). Відповідно до закону України «Про освіту», рекомендацій Європейського Парламенту та Ради Європи, новій українській школі потрібен учитель, здатний до організації творчого освітнього процесу на основі синтезу мистецтв, формування мистецької компетентності школярів як динамічної комбінації знань, умінь і навичок, способів мислення, поглядів, цінностей та інших якостей, що визначають здатність особистості успішно соціалізуватися, проводити професійну та навчальну діяльність у майбутньому.

У положеннях програми «Нова українська школа» як провідної реформи МОН України звертається увага на важливість застосування діяльнісного підходу, інтегративного та проектного типів навчання, що дозволяє забезпечити успішний розвиток школярів на основі інтеграції мистецьких дисциплін із застосуванням технологій імпровізації, творчих проектів, концертної діяльності тощо. Перевага, насамперед, надається умотивованому, творчому та відповідальному вчителю, здатному постійно професійно розвиватися, на власний розсуд обирати засоби та методи навчання, стратегії та способи дії, використовувати набутий досвід у самостійній практичній творчій діяльності, що відповідає універсальним художньо-естетичним цінностям і світоглядним позиціям.

Важлива роль у забезпеченні належної професійної підготовки педагогічних кадрів для шкільних установ відводиться педагогічним коледжам. Система професійної підготовки майбутніх учителів музики у педагогічних коледжах орієнтована на поліінтегрованість мистецької освіти, спроможна адаптуватися та стабілізуватися в період прогресивних змін сучасного освітнього процесу. Такі умови визначають актуалізацію проблеми вдосконалення підходів до професійної підготовки майбутніх учителів музики щодо здійснення художньо-творчої діяльності.

Аналіз теоретико-методичних засад формування професійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до художньо-творчої діяльності в наукових дослідженнях дає можливість визначити філософські, педагогічні, психологічні та мистецтвознавчі аспекти проблеми.

У наукових дослідженнях доведено, що правильно організований освітній процес сприяє формуванню творчої особистості (О. Акімова, О. Берестенко, В. Бойчук, Б. Брилін, В. Бутенко, Т. Жигінас, Г. Кондратенко, Н. Овчаренко, Г. Опарін, Н. Самохіна). Про актуальність проблеми підготовки фахівців галузі мистецтва свідчать наукові здобутки Е. Бриліна, А. Козир, Л. Масол, Н. Миропольської, О. Олексюк, О. Отич, О. Ростовського, О. Рудницької, С. Сисоєвої, Н. Старовойтової, Г. Падалки, О. Щолокової. Питання розвитку мистецької освіти як засобу художньо-естетичного розвитку особистості описані в працях О. Берестенко, Ю. Борева, Т. Грінченко, Г. Ніколаї, О. Отич, Г. Падалки, М. Кагана, І. Ковальчука, Г. Шевченко.

Психологічні основи природи творчості розкриваються у наукових дослідженнях Л. Виготського, Дж. Гілфорда, В. Давидова, П. Енгельмейера, А. Маслоу, В. Моляко, О. Тутолміна, Е. Фромма. Аспекти формування творчої особистості в галузі музично-творчої підготовки фахівців визначені в наукових працях Г. Костюка, О. Леонтєва, С. Рубінштейна, Б. Теплова. Питання розвитку творчих здібностей студентів знайшли відображення у дослідженнях Б. Мейлаха, О. Нікітіна, О. Новікова, С. Сішора, Е. Торенса.

Основи художньо-творчої діяльності, як складової педагогічної підготовки, розроблені у наукових працях О. Берестенко, З. Гіптерс, В. Глазкова, К. Калюжної, Н. Скребневої, Н. Соболю, Р. Храмишкіної, Ю. Шевченко. Вимоги щодо цілісності підготовки майбутнього вчителя музики розробляли Г. Падалка, О. Рудницька.

Проблему готовності особистості до професійної діяльності розкрито у дослідженнях Н. Кузьміної, К. Платонова, В. Сластьоніна, Д. Узнадзе. Проблеми формування мистецької компетенції майбутнього вчителя музики знайшли відображення у наукових працях Т. Грінченко, С. Гурова, О. Палатайко, Н. Самохіної. Формування професійних творчо-виконавських якостей у фаховій підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва висвітлено у дослідженнях Б. Бриліна, В. Бриліної, В. Бутенко, Л. Василенко, І. Гавран, Л. Гусейнова, А. Козир, Л. Лимаренко, Н. Мозгальнової, М. Мороз, О. Полатайко, В. Фрицюк, В. Черкасова, К. Щедролосевої.

Дослідження стану розв'язання проблеми формування професійної готовності майбутніх учителів педагогічних коледжів до художньо-творчої діяльності в педагогічній теорії та практиці дозволило виявити *суперечності* між:

- сучасними освітніми вимогами до підготовки вчителя музики як успішного організатора художньо-творчої діяльності зі школярами та недостатнім рівнем готовності студентів до означеної роботи;

- необхідністю визначення педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх учителів до художньо-творчої діяльності та їх недостатнім теоретичним обґрунтуванням;

- необхідністю оволодіння студентами професійними вміннями художньо-творчої діяльності та недостатнім методичним забезпеченням цього процесу в освітньому середовищі педагогічного коледжу.

Аналіз результатів наукових досліджень засвідчив недостатній рівень теоретичного обґрунтування та методичного забезпечення проблеми підвищення якості професійної підготовки студентів педагогічного коледжу до художньо-творчої діяльності. Недостатня розробленість теоретико-методичних засад проблеми та її актуальність в сучасній освіті зумовили вибір теми дисертаційного дослідження: **«Формування професійної готовності майбутніх учителів музики у педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності».**

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами. Дисертаційне дослідження виконане відповідно до науково-дослідної роботи кафедри педагогіки і професійної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського «Теоретико-методичні засади формування загальнопедагогічної компетентності сучасного вчителя в контексті становлення європейського простору вищої освіти» (державний реєстраційний номер 0115U002571); основних програм науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу з проблеми «Інноваційні технології як засіб удосконалення підготовки майбутніх вчителів». Тема дисертації затверджена вченою радою Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 8 від 28 січня 2015 року) та узгоджена на засіданні Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні (протокол № 2 від 23 лютого 2016 року).

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці моделі та педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх учителів музики у педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності.

Об'єктом дослідження є професійна підготовка майбутніх учителів музики у педагогічних коледжах.

Предмет дослідження – педагогічні умови та модель формування професійної готовності майбутніх учителів музики в педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності.

Гіпотеза дослідження – ефективність професійної підготовки майбутніх учителів музики в педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності підвищиться за таких педагогічних умов:

- формування мотиваційної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності;

- оволодіння студентами професійно-творчими вміннями та навичками шляхом залучення до активної творчої діяльності;

- спрямування студентів до здійснення самостійних художньо-творчих проєктів.

Відповідно до поставленої мети та гіпотези були визначені **завдання дослідження:**

1. Теоретично обґрунтувати проблему формування професійної готовності майбутніх учителів музики в педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності; визначити сутність основних понять дослідження.

2. Виокремити компоненти та критерії, з'ясувати показники та рівні сформованості професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності.

3. Розробити методику реалізації педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності.

4. Обґрунтувати модель та експериментально перевірити ефективність методики реалізації педагогічних умов формування професійної готовності студентів педагогічного коледжу до художньо-творчої діяльності.

Для досягнення мети та розв'язання поставлених завдань було використано комплекс наукових **методів** дослідження: *теоретичні* – опрацювання філософських, психологічних, педагогічних і мистецтвознавчих джерел, що розкривають проблематику даного дослідження; вивчення передового педагогічного досвіду, аналіз навчального плану спеціальності 5.02020401 «Музичне мистецтво» (нині спеціальності – 014 – середня освіта (музичне мистецтво) та навчально-виховних програм; *емпіричні* методи: анкетування, тестування, інтерв'ювання, самооцінювання, педагогічне спостереження; педагогічний експеримент. У процесі проведення діагностичного дослідження рівнів професійної готовності студентів педагогічного коледжу на контрольному та формувальному етапах експерименту використовувалися методи статистичної обробки даних.

Експериментальна база дослідження. Дослідно-експериментальна робота проводилася на базі Вінницького обласного комунального гуманітарно-педагогічного коледжу, Уманського гуманітарно-педагогічного коледжу імені Т. Г. Шевченка, Барського гуманітарно-педагогічного коледжу імені М. Грушевського, Чортківського гуманітарно-педагогічного коледжу імені О. Барвінського, Балтського педагогічного училища. Експериментом було охоплено музично-педагогічні відділення вказаних закладів.

Наукова новизна й теоретичне значення дослідження полягають у тому, що:

- *вперше*: визначено й обґрунтовано ефективність методики реалізації педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх учителів у педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності (формування мотиваційної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності; оволодіння студентами професійно-творчими вміннями та навичками шляхом залучення до активної творчої діяльності; спрямування студентів до здійснення самостійних художньо-творчих проєктів); з'ясовано

компоненти, критерії (мотиваційно-пізнавальний, творчо-діяльнісний, операційно-технологічний), показники та рівні сформованості професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності в педагогічних коледжах; розроблено модель формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності;

- *уточнено* сутність феномену «професійна готовність майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності»;

- *дістали подальшого вдосконалення* форми й методи формування готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності.

Практичне значення результатів дослідження полягає у: розробці та впровадженні в освітній процес педагогічних коледжів методики реалізації педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності; розробці методичного посібника «Методика організації художньо-творчої діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва». Матеріали дослідження можуть використовуватись у практичній роботі викладачів музичних дисциплін і керівників творчих колективів у педагогічних коледжах.

Теоретичні положення та практичні результати дослідження **впроваджено** у навчально-виховну роботу музично-педагогічних відділень Вінницького обласного комунального гуманітарно-педагогічного коледжу (довідка № 301/01-06 від 28.12.2017 р.), Уманського гуманітарно-педагогічного коледжу імені Т. Г. Шевченка (довідка № 1061 від 29.12.2017 р.), Барського гуманітарно-педагогічного коледжу імені М. Грушевського (довідка № 326 від 27.10. 2017 р.), Чортківського гуманітарно-педагогічного коледжу імені О. Барвінського (довідка № 479 від 20.12.2017 р.), Балтського педагогічного училища (довідка № 645 від 09.11.2017 р.).

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертаційного дослідження, його результати та висновки висвітлювалися на *міжнародних* науково-практичних конференціях: «Сучасні тенденції розвитку науки» (Київ, 2017); «Нове та традиційне у дослідженнях сучасних представників психологічних та педагогічних наук» (Львів, 2017); «Теорія і практика формування та розвитку творчої обдарованості майбутніх фахівців у системі професійної освіти» (Бар, 2017); «Сучасні проблеми підготовки вчителя і його професійного удосконалення» (Чернігів, 2017); «Pedagogika. Priorytetowe obszary badawcze: od teorii do praktyki» (Warszawa, 2016); «Vysoká škola danubius fakulta sociálních štúdií» (Sládkovičovo, 2017); «Педагогические инновации – 2017» (Витебск, 2017); *всеукраїнських* науково-практичних конференціях молодих учених і студентів «Актуальні проблеми сучасної науки та наукових досліджень» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, 2015-2016); на засіданнях кафедри педагогіки і професійної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, 2015-2018) та циклової комісії спеціальних музичних дисциплін і кафедри теорії та методики музичного виховання Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу (Вінниця, 2015-2018).

Публікації. Основні результати дисертаційного дослідження відображено у 18 публікаціях, серед них 7 статей – у наукових фахових виданнях, 3 – у зарубіжних виданнях, 7 тез – у матеріалах конференцій, 1 методичний посібник.

Обсяг та структура дисертації. Дисертаційне дослідження складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел до кожного розділу, 15 додатків на 49 сторінках. Загальний обсяг дисертації – 294 сторінки. Обсяг основного тексту дисертації складає – 191 сторінка. Список використаних джерел – 329 найменувань. У роботі наведено 14 таблиць, 1 діаграма, 3 гістограми, 3 рисунки на 28 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У **вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження, окреслено його методологічну та теоретичну основу, схарактеризовано методи дослідження, сформульовано гіпотезу, висвітлено її наукову новизну та практичну значущість, а також представлено відомості про впровадження й апробацію основних наукових положень; наведено відомості про структуру та обсяг дисертації.

У **першому розділі** – «**Теоретичні засади проблеми професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності**» - визначено сутність професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності як наукової категорії; виокремлено компоненти, обґрунтовано критерії, показники та рівні сформованості професійної готовності до художньо-творчої діяльності майбутнього вчителя музики у педагогічних коледжах; з'ясовано та проаналізовано сучасний стан сформованості професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності.

У філософії художня творчість розглядається як складний комплекс різних видів і типів людської діяльності, дискурсивного та інтуїтивного пізнання, думок і почуттів. Поняття «художня творчість» трактується науковцями тотожним до поняття «художня діяльність», що означає специфічний вид практично-духовної й духовної діяльності. Фундаментальною основою художньо-творчої діяльності є творчість, що у широкому значенні розуміється як: перехід від небуття в буття, тобто виникнення творів мистецтва і ремесла (Платон); ідеалізація дійсності в мистецтві як основа творчого процесу (Сократ); перетворення дійсності в напрямі більш яскравого, контрастного опису окремих аспектів (Аристотель); створення певного продукту вільно, що приносить моральну насолоду (І. Кант); саморозвиток здібностей людини, закладених природою, розквіт і реалізація у спорідненій праці (Г. Сковорода); єдність свідомого і підсвідомого, що сприяє становленню творчої індивідуальності (І. Франко). У сучасних дослідженнях поняття «творчість» потрактовується як: створення нового результату діяльності, генерування наявних ціннісних смислів і набуття нових, виявлення нестандартних рішень, реалізація людиною власної індивідуальності, єдність здібностей, що визначають рівень і якість

мислительних процесів, спрямована на змінні та невідомі умови їх розвитку (І. Бескова, М. Каган, Б. Мейлах, В. Шадріков); процес людської діяльності, що створює якісно нові матеріальні і духовні цінності.

У психологічних дослідженнях проблеми художньо-творчої діяльності (І. Беха, Л. Виготського, Г. Костюка, Б. Мейлаха, В. Семиченко) зауважується, що творчий процес є інтегративним, об'єднує окремі дії в систему поетапно здійснюваних операцій і пов'язаний із пошуком ідеалу, зразка, способів подолання стереотипів. Психологічна сутність основного поняття пов'язана із визнанням того, що творчість може слугувати механізмом розвитку особистості (Н. Роджерс), а мистецька діяльність – моделлю самоактуалізації особистості (А. Маслоу). Тому залучення майбутніх учителів музики до творчої педагогічно орієнтованої мистецької діяльності зумовлює їхню творчу активність, що сприяє розвитку творчої індивідуальності.

Художня творчість у професійній підготовці майбутніх учителів музики спрямована на розв'язування педагогічних завдань з урахуванням змінних обставин та поєднує у собі нормативні (впливають з нормативних документів і правил) та евристичні (створені шляхом власного пошуку) елементи. Педагогічна творчість передбачає наявність у майбутнього вчителя музики комплексу вмінь, що характеризують будь-яку творчу особистість незалежно від виду діяльності: ерудованості, почуття нового, здатності до аналізу і самоаналізу, гнучкості та широти мислення, активності, волі, розвинутої уяви.

У педагогічних дослідженнях виокремлюються різновиди художньо-творчої діяльності, що може реалізуватись: у формі сприйняття художніх творів за допомогою різноманітних засобів художньої комунікації, у відвідуванні закладів культури і мистецтв; на основі сприйняття творів мистецтва як ціннісно-орієнтаційної діяльності, спрямованої на оцінку, обмін враженнями, обговоренням, виробленням власного ставлення до різних творів і видів мистецтва; як різновид дозвілля, що спрямований на набуття художніх навичок і розвитку художньо-творчих здібностей і можливостей; як практична художньо-творча аматорська діяльність, що характеризується створенням мистецьких творів (Г. Опарін).

Професійна готовність майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності визначається як інтегрована властивість особистості, що включає комплекс професійно-творчих знань, умінь, навичок (музично-виконавських, сценічно-артистичних, організаційно-конструктивних), якостей особистості (ініціативність, креативність) та досвіду їх застосування в практичній педагогічній діяльності з репрезентацією власних художньо-педагогічних здобутків.

До основних напрямів використання художньо-творчої діяльності майбутнього вчителя музики віднесено: пізнавально-дослідницьку роботу в галузі мистецтва; трактування (інтерпретація) художніх творів; написання власних творів і репрезентація їх студентами; самостійну методично-практичну роботу у художньо-творчих проектах.

Досліджено, що художньо-творча діяльність майбутніх учителів музики зумовлена цілеспрямованим розвитком потреб, інтересів, мотивів, творчої спрямованості особистості та характеризується наявністю змістової (синтезу спеціальних професійних знань з психологічних, педагогічних, музично-теоретичних, методичних дисциплін) та операційної складових (наявністю професійно-творчих умінь, оволодіння засобами, формами, методами організації означеної діяльності).

Визначення сутності поняття формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності дозволило виокремити основні компоненти, до яких віднесено: *мотиваційно-пізнавальний*, котрий визначає особливості мотиваційної сфери студента під час професійної підготовки до здійснення художньо-творчого процесу в закладах загальної середньої освіти; сформованість позитивного ставлення студентів до художньо-творчої діяльності; наявність стійкої мотивації, що забезпечує оволодіння інноваційними технологіями художньо-творчої діяльності; *творчо-діяльнісний*, що визначає розкриття творчої індивідуальності майбутніх учителів музики в процесі інтерпретації відомих або створенні нових мистецьких продуктів (музичних, літературних творів, театральних мініатюр, хореографічних композицій) та їх репрезентації, у набутті професійно-творчих умінь (музично-виконавських, сценічно-артистичних, організаційно-конструктивних); *операційно-технологічний*, що передбачає готовність майбутнього фахівця до планування творчого процесу, добору оптимальних організаційних форм для самостійного розв'язання визначених завдань.

Відповідно до структурних компонентів визначено та обґрунтовано систему одноіменних критеріїв, відповідних до них показників і рівнів сформованості професійної готовності майбутнього вчителя музики до реалізації художньо-творчої діяльності. До показників *мотиваційно-пізнавального* критерію було віднесено: наявність мотивації до творчого самовдосконалення та саморозвитку, належний рівень знань з основ художньо-творчої діяльності (мистецька освіченість), ініціатива в самостійній організації діяльності, потреба в активній творчій діяльності, зацікавлення художньо-творчим процесом, уміння планувати та організовувати творчу діяльність у закладах загальної середньої освіти. *Творчо-діяльнісний* критерій включав такі показники: наявність художньо-інтерпретаційних умінь, активну участь у конкурсних програмах, створення власних мистецьких творів, наявність сценічно-артистичних навичок, самостійна творча діяльність. До показників *операційно-технологічного* критерію було віднесено: здатність до генерування творчих ідей, володіння навичками організації концертних програм, досвід режисерської роботи у постановках сценічних мініатюр, володіння сценарною майстерністю, наявність уміння проектувати художньо-творчу діяльність.

Емпіричну базу констатувального етапу (2015-2016 р.р.) дослідницько-експериментальної роботи склали 337 студентів, 97 викладачів та 23 керівники гуртків художньої самодіяльності. Для виявлення рівня

сформованості професійної готовності майбутнього вчителя музики до художньо-творчої діяльності на другому етапі констатувального дослідження із загальної кількості реципієнтів було обрано 99 студентів: Уманського гуманітарно-педагогічного коледжу (50 студентів) та Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу (49 студентів), що склали відповідно експериментальну (КГ) та контрольну (ЕГ) групи.

У процесі констатувального етапу експерименту було визначено загальний рівень сформованості готовності студентів до означеної діяльності (високий – 22,5%; середній – 40,8%; низький – 36,7%). Аналіз результатів дозволив визначити та обґрунтувати педагогічні умови з розробкою відповідної методики їх реалізації та розробити модель формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності.

У другому розділі – «Педагогічні умови та модель формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності» - розроблено модель формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності у педагогічних коледжах; обґрунтовано педагогічні умови та представлено методику їх реалізації.

Розроблена модель формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності в педагогічних коледжах містить: 1) *цільовий блок*, котрий включає постановку мети та завдань (формування мотивації, спрямування інтересів та потреб у художньо-творчій діяльності, накопичення мистецького досвіду, розвиток творчої активності, ініціативності, здатності до самостійної творчої діяльності); методологічні підходи (діяльнісний, креативний, інтегративний); принципи мистецької та педагогічної освіти (єдності теорії і практики, цілісності, художності, спонукання до творчої самовираженості, самореалізації, урізноманітнення видів і форм, емоційності, рефлексії); 2) *методичний блок* – педагогічні умови; методи, прийоми (бесіди, спостереження, методи співтворчості, аналізу музичних вистав, театралізації, художньої інтерпретації); організаційні форми (практичні заняття, самостійна робота, концертна діяльність, музично-театральні постанови, творчі ігри, тренінги, вправи, художньо-творчі заходи); 3) *технологічний блок* – методика реалізації педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх учителів музики у педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності; 4) *результативний блок* – компоненти / критерії (мотиваційно-пізнавальний, творчо-діяльнісний, операційно-технологічний); рівні сформованості (високий, середній, низький); очікуваний результат (підвищення рівня професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності в педагогічних коледжах).

Визначено, обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність методики реалізації *педагогічних умов* формування професійної готовності майбутніх учителів у педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності (формування мотиваційної готовності майбутніх учителів музики

до художньо-творчої діяльності; оволодіння студентами професійно-творчими вміннями та навичками шляхом залучення до активної творчої діяльності; спрямування студентів до здійснення самостійних художньо-творчих проєктів). Реалізація запропонованих умов включала комплекс педагогічних заходів, творчих методів, прийомів, форм організації художньо-пізнавальної роботи студентів, спрямованих на здійснення освітнього процесу в педагогічному коледжі.

Обґрунтовано необхідність набуття *музично-виконавських умінь* виявлення власної художньої індивідуальності, виконавського стилю, творчого підходу у виборі виконуваного репертуару, креативної інтерпретації музичних творів; *сценічно-артистичних умінь*, наявність яких сприяє успішній самореалізації особистості та розв'язанню різних професійно-творчих завдань; набуття *організаційно-конструктивних умінь* майбутніми вчителями музики, котрі вимагають сформованих умінь планувати етапи роботи над художньо-творчим заходом, установлювати взаємозв'язки між різними видами музичної діяльності та мистецької інтеграції; добирати відповідний репертуар заходу, використовуючи художні засоби виразності певних видів мистецтв; проводити репетиції; добирати відповідні методи і прийоми для успішного виконання поставленого завдання.

Розроблена методика реалізації педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності реалізовувалася в три етапи: мотиваційно-інформаційний, творчо-діяльнісний та творчо-процесуальний.

Перший етап (мотиваційно-інформаційний) був спрямований на формування позитивної мотивації студентів до майбутньої професійної діяльності, інтересу до організації художньо-творчої діяльності та набуття мистецького досвіду, стійких переконань щодо доцільності участі в різних формах художньо-творчої діяльності, потреби в активній творчій участі під час художньо-творчої діяльності шляхом проведення бесід, групових дискусій, спостереження та аналізу різновидів художньо-творчої діяльності.

Метою другого етапу (творчо-діяльнісного) було формування навичок музично-виконавської, сценічно-артистичної діяльності, активізація творчого потенціалу на основі залучення студентів до осмислення та збереження художніх цінностей світової культури, формування рефлексивних умінь у майбутніх фахівців із застосуванням творчих завдань, вправ, тренінгів та активної участі в різних формах художньо-творчої діяльності.

Третій етап (творчо-процесуальний) полягав у формуванні організаційних, комунікативних, художньо-конструктивних навичок (складання сценаріїв, режисури художньо-творчих заходів) та сприяв розв'язанню завдань розвитку у студентів здатності до самостійної активної художньо-творчої діяльності; формування навичок застосування інтегрованих методів організації художньо-творчої діяльності.

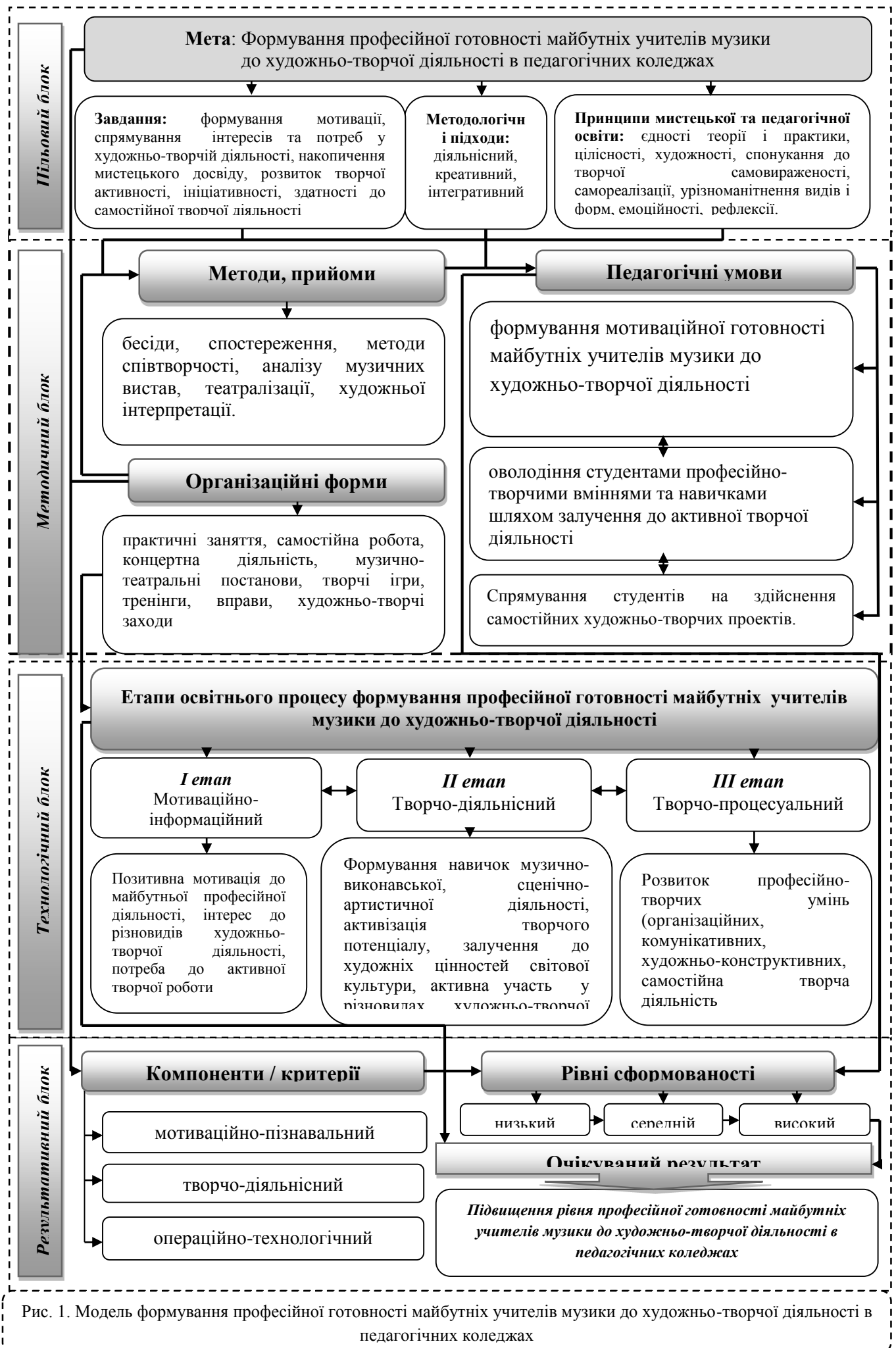

Рис. 1. Модель формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності в педагогічних коледжах

У третьому розділі – «Експериментальне дослідження щодо формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності» - представлено програму формувального етапу та аналіз результатів експериментального дослідження формування професійної готовності майбутнього вчителя музики до художньо-творчої діяльності.

Формувальний етап експерименту (2016-2017 р.р.) проходив на базі Уманського гуманітарно-педагогічного коледжу та Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. Проведений аналіз даних експериментального дослідження у порівнюваних групах (КГ і ЕГ) засвідчив статистично значимі відмінності між рівнями сформованості професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності в педагогічних коледжах. Цей факт підтверджує ефективність запропонованої методики (рис. 2).

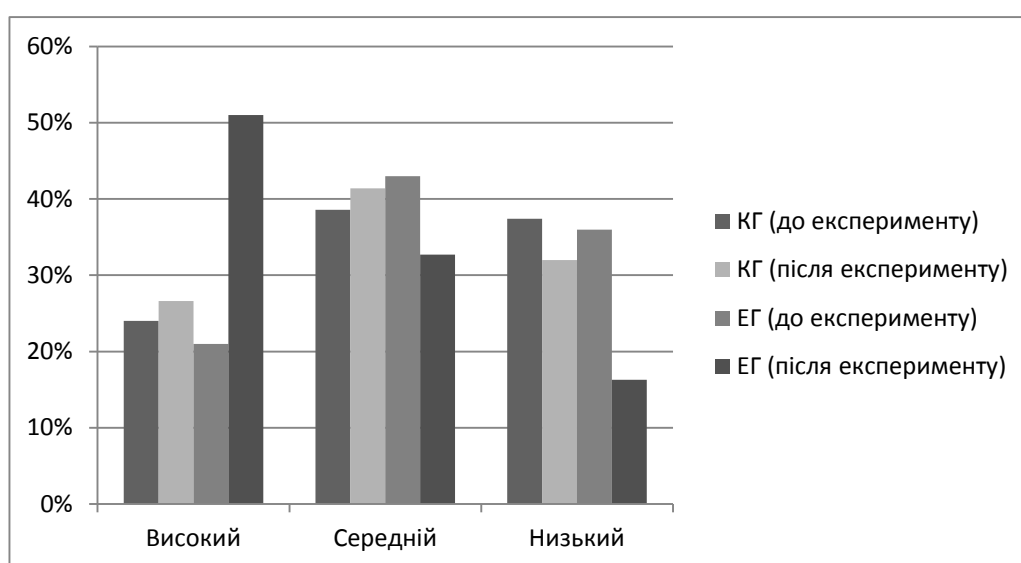

Рис.2. Загальний рівень формування професійної готовності до художньо-творчої діяльності за результатами заключного зрізу

Було виявлено, що педагогічні умови та розроблена методика цілеспрямованого формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності позитивно вплинули на процес формування професійної готовності майбутніх учителів музики.

У процесі експериментального дослідження виявлено суттєві позитивні зміни в структурних компонентах сформованості професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності студентів ЕГ, порівняно з КГ.

Математична обробка та аналіз результатів формувального етапу експериментального дослідження доводять наявність позитивних змін у рівнях сформованості професійно-творчих інтересів майбутніх учителів музики; розширення мистецького досвіду та набуття нових знань у процесі самостійної організації художньо-творчої діяльності. На основі якісних показників мотиваційно-пізнавального компоненту формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності та

кількісних даних було виявлено підвищення високого рівня в ЕГ на 28,6 % та зниження низького рівня на 16,3 %, що свідчить про наявність підвищеного інтересу студентів до процесу художньо-творчої діяльності, позитивної мотивації в одержанні відповідних мистецьких знань.

Аналіз динаміки змін творчо-діяльнісного компонента доводить підвищення високого рівня творчої активності як одного із найважливіших у визначенні результативності творчо-діяльнісного компонента майбутнього вчителя музики, що виявився у самостійному пошуку засобів виразності та прийомів створення інтерпретації музичного та художнього твору, інсценізації пісень дитячого репертуару та готовності до виконання ролей у театралізованих виставах як одного зі складних завдань формування готовності до художньо-творчої діяльності. Виявлено підвищення високого рівня на 34,7 %, зниження низького рівня відбулося на 12,2 %.

Найвищий рівень готовності майбутнього вчителя музики до художньо-творчої діяльності продемонстрували кількісні показники операційно-технологічного компонента як необхідного фактора творчого самовдосконалення, що визначає рівень готовності студентів до створення оригінальних сценаріїв, режисури сценічних мініатюр, організації художньо-творчих заходів, в процесі яких виявляються навички самостійної творчої, теоретичної, пізнавальної роботи.

Вивчення рівня готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності за операційно-технологічним компонентом показало підвищення середнього та високого рівнів від 26,5 % до 30,6 % в ЕГ і наявність незначних змін у КГ – в межах 6%.

Результати експерименту вказують на ефективність упровадженої методики формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності, що виявлено за допомогою педагогічних зрізів за розробленими критеріями та статистичними методами.

Здійснене дослідження довело, що мети досягнуто, гіпотезу підтверджено, завдання розв'язані.

ВИСНОВКИ

1. На основі аналізу наукової літератури здійснено теоретичне обґрунтування проблеми формування професійної готовності майбутніх учителів музики в педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності та визначено сутність основних понять.

Теоретичний аналіз проблеми формування готовності майбутніх учителів музики дозволив визначити сутність основних понять: «творча діяльність», «художня діяльність», «художня творчість», «готовність до діяльності», «професійна готовність». Згідно з поставленими вимогами до майбутнього вчителя музики, художньо-творча діяльність є процесом, у якому домінують елементи творчої самореалізації особистості, практичне спрямування на інтеграцію знань, умінь і навичок як необхідних передумов особистісного та професійного становлення фахівця.

Визначено, що формування професійної готовності майбутнього вчителя музики до художньо-творчої діяльності передбачає інтеграцію

різних видів мистецтва та системи знань і умінь, здобутих у процесі навчання. До різновидів художньо-творчої діяльності віднесено: сприйняття художніх творів за допомогою різноманітних засобів художньої комунікації, у відвідуванні закладів культури і мистецтв; сприйняття творів мистецтва як ціннісно-орієнтаційної діяльності, спрямованої на оцінку, обмін враженнями, обговоренням, виробленням власного ставлення до різних творів і видів мистецтва; дозвілля, що спрямоване на набуття художніх навичок та розвиток художньо-творчих здібностей і можливостей; практична художньо-творча аматорська діяльність, що характеризується створенням мистецьких творів.

Професійна готовність майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності визначена у дослідженні як інтегрована властивість особистості, що включає комплекс професійно-творчих знань, умінь, навичок (музично-виконавських, сценічно-артистичних, організаційно-конструктивних), якостей особистості (ініціативність, креативність) та досвіду їх застосування в практичній педагогічній діяльності з репрезентацією власних художньо-педагогічних здобутків.

2. Визначено основні *компоненти/критерії* формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності: мотиваційно-пізнавальний, творчо-діяльнісний, операційно-технологічний, що забезпечують ефективність набуття відповідних знань, умінь і навичок, підвищення професійного рівня, розвиток індивідуальних творчих здібностей студентів та сприяння активізації творчого процесу, набуття самостійного художнього стилю організації діяльності. До показників мотиваційно-пізнавального критерію було віднесено: наявність мотивації до творчого самовдосконалення та саморозвитку, належний рівень знань з основ художньо-творчої діяльності (мистецька освіченість), ініціатива в самостійній організації діяльності, потреба в активній творчій діяльності, зацікавлення художньо-творчим процесом; творчо-діяльнісний критерій включав такі показники: наявність художньо-інтерпретаторських умінь, активну участь у конкурсних програмах, створення власних мистецьких творів, наявність сценічно-артистичних навичок, самостійна творча діяльність; до показників операційно-технологічного критерію було віднесено: здатність до генерування творчих ідей, володіння навичками організації концертних програм, досвід режисерської роботи у постановках сценічних мініатюр, володіння сценарною майстерністю, наявність уміння проектувати художньо-творчу діяльність.

3. Розроблено та впроваджено в освітній процес педагогічних коледжів методику реалізації педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності, розроблено методичний посібник «Методика організації художньо-творчої діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва». Матеріали дослідження можуть використовуватись у практичній роботі викладачів музичних дисциплін та керівників творчих колективів.

4. У процесі формувального етапу дослідження було обґрунтовано та експериментально перевірено поетапну методику реалізації педагогічних умов формування професійної готовності студентів педагогічного коледжу до художньо-творчої діяльності (формування мотиваційної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності; оволодіння студентами професійно-творчими вміннями та навичками шляхом залучення до активної творчої діяльності; спрямування студентів до здійснення самостійних художньо-творчих проєктів). Розроблено модель формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності.

У результаті дослідно-експериментальної роботи було виявлено суттєву позитивну динаміку показників сформованості професійної готовності майбутніх учителів музики до організації художньо-творчої діяльності у студентів експериментальної групи; студенти ЕГ відрізнялися від КГ високим рівнем творчої активності, вмінням оригінально створювати сценарії та самостійно проєктувати художньо-творчі заходи, інтерпретувати музичні та художні твори, створювати дитячі пісні, добирати форми та методи роботи відповідно до поставлених завдань.

Здійснене дослідження, звісно, не претендує на повне вирішення означеної проблеми. Подальшої уваги потребує глибоке дослідження критеріїв, форм, методів діагностики ефективності художньо-творчої діяльності та визначення її впливу на рівень розвитку творчих та індивідуальних якостей особисті майбутнього вчителя музики. Предметом подальших досліджень можуть стати пошуки нових форм організації художньо-творчої діяльності майбутніх учителів музики в педагогічних коледжах.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Праці, в яких відображені основні наукові результати дослідження

1. Гаврилюк О. А. Професійна спрямованість процесу адаптації студентів без попередньої музичної підготовки до вивчення фахових дисциплін у педагогічних коледжах. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Вінниця : ТОВ «Нілан ЛТД», 2015. Вип. 43. С.187-191 (індексується в міжнародній наукометричній базі Index Copernicus).

2. Гаврилюк О. А. Методичні засади формування готовності студентів педагогічного коледжу до художньо-творчої діяльності. *Молодий вчений*. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2016. Вип. 12 (39). С.408–411. (індексується в міжнародних наукометричних базах РИНЦ, GoogleScholar, ОАЛ, Cite Factor, Research Bible, Index Copernicus).

3. Гаврилюк О. А. Методичні аспекти організації творчої діяльності на заняттях музично-теоретичних дисциплін у педагогічних коледжах. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Київ-Вінниця:

ТОВ фірма «Планер», 2016. Вип. 46. С. 67–71 (індексується в міжнародній наукометричній базі Index Copernicus).

4. Гаврилюк О. А. Психолого-педагогічні аспекти професійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до художньої творчої діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. Вип. 6 (70). С. 48–57 (індексується в міжнародних наукометричних базах Copernicus Master List, Cite Factor, GoogleScholar, Crossref, CEJSH) .

5. Гаврилюк О. А. Формування сценічно-виконавських умінь у майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі художньої творчої діяльності. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. Чернігів, 2017. Вип. 144. С. 260–264.

6. Гаврилюк О.А. Діагностика професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності в педагогічних коледжах. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2018. Вип. 6. С.127–133.

7. Гаврилюк О.А. Методи і прийоми організації художньо-творчої діяльності майбутніх учителів музики в педагогічних коледжах. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Вінниця : ТОВ «Нілан ЛТД», 2018. Вип. 56. С. 85-89. (індексується в міжнародній наукометричній базі Index Copernicus).

Праці, які засвідчують апробації матеріалів дисертації

8. Гаврилюк О. А. Творчий підхід у прискореному процесі вивчення гри на фортепіано студентів без спеціальної музичної підготовки. *Актуальні проблеми сучасної науки та наукових досліджень* : матеріали ІІ всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 24-25 листопада 2014 р.). Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2014. Вип. 3 (6). С. 197-200.

9. Гаврилюк О.А. Педагогічні прийоми організації та проведення художньо-творчих заходів студентами педагогічного коледжу. *Актуальні проблеми сучасної науки та наукових досліджень* : матеріали ІІІ всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 23-24 листопада 2015 р.). Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2015. Вип. 4(7). С. 225-228.

10. Гаврилюк О.А. Методика організації художньо-творчої діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва : методичний посібник. Вінниця : ТОВ «Друк», 2016. 120 с.

11. Гаврилюк О. А. Формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до художньої творчої діяльності. *Pedagogika. Priorytetowe obszary badawcze: od teorii do praktyki*. Warszawa : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2016. С. 102-106.

12. Гаврилюк О. А. Шляхи оптимізації процесу художньої творчої діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Inovativny výskum v oblasti vzdelávania a sociálnej práce* : materiály medzinárodná vedecko-praktická konferencia. (Sládkovičovo, 10-11 marca 2017). Sládkovičovo, Slovenská Republica, 2017. С. 107-109.

13. Гаврилюк О. А. Features of preparation artistic and creative activities by pedagogical college students. *Педагогические инновации* : материалы

международ. науч.-практ. конф. (г. Витебск, 17 мая 2017 г.). Витебск : ВГУ им. П. М. Машерова, 2017. С. 53–57.

14. Гаврилюк О. А. Деякі аспекти професійної художньої творчої компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Нове та традиційне у дослідженнях сучасних представників психологічних та педагогічних наук* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 24-25 березня 2017 р.). Львів : Громадська організація «Львівська педагогічна спільнота», 2017. С. 115-117.

15. Гаврилюк О. А. Особливості сценарної роботи у процесі підготовки художньо-творчого заходу. *Актуальні проблеми музичної освіти та виховання* : матеріали регіон. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, квітень 2017 р.). Вінниця : ФОП Тарнашинський О. В., 2017. С. 21–24.

16. Гаврилюк О. А. Формування артистизму у майбутніх вчителів музичного мистецтва в процесі художньої творчої діяльності. *Сучасні тенденції розвитку науки* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15-16 березня 2017 р.). Київ : МЦНД, 2017. С. 49–51.

17. Гаврилюк О. А. Визначення структурних компонентів художньої творчої діяльності майбутніх вчителів музичного мистецтва. *Педагогічний пошук*. Вінниця : ТОВ «Нілан ЛТД», 2017. Вип. 8. С. 28-30.

18. Гаврилюк О. А. Художньо-творча діяльність як педагогічний засіб формування професійної готовності майбутнього вчителя музики. *Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу*. Вінниця : Вінницька міська друкарня, 2018. Вип. 26. С. 26–33.

АНОТАЦІЇ

Гаврилюк О.А. Формування професійної готовності майбутніх учителів музики у педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського МОН України. Вінниця, 2019.

У дисертації теоретично й експериментально досліджено проблему формування професійної готовності майбутніх учителів музики у педагогічних коледжах до художньо-творчої діяльності. Конкретизовано поняття «готовність майбутнього вчителя музики до художньо-творчої діяльності». Обґрунтовано структурні компоненти (мотиваційно-пізнавальний, творчо-діяльнісний, операційно-технологічний), критерії, показники та рівні професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності.

Розроблено та охарактеризовано відповідні педагогічні умови та модель формування професійної готовності майбутнього вчителя музики до художньо-творчої діяльності (формування мотиваційної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності; оволодіння студентами професійно-творчими вміннями та навичками шляхом залучення

до активної творчої діяльності; спрямування студентів до здійснення самостійних художньо-творчих проєктів).

Розроблено та експериментально перевірено методика реалізації педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх учителів музики до художньо-творчої діяльності; розроблено та впроваджено в освітній процес педагогічних коледжів методичний посібник «Методика організації художньо-творчої діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва».

Ключові слова: готовність, професійна готовність, художньо-творча діяльність, майбутній учитель музики, педагогічний коледж, зміст і структура художньо-творчої діяльності, педагогічні умови, модель, методика.

Гаврилюк О.А. Формирование профессиональной готовности будущих учителей музыки в педагогических колледжах в художественно-творческой деятельности. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук (доктора философии) по специальности 13.00.04 - теория и методика профессионального образования - (015 - Профессиональное образование) - Винницкий государственный педагогический университет имени Михаила Коцюбинского, Винница, 2019.

В диссертации теоретически и экспериментально исследована проблема формирования профессиональной готовности будущих учителей музыки в педагогических колледжах к художественно-творческой деятельности. Конкретизировано понятие «готовность будущего учителя музыки к художественно-творческой деятельности». Обоснованы структурные компоненты (мотивационно-познавательный, творческо-деятельностный, операционно-технологический), критерии, показатели и уровни профессиональной готовности будущих учителей музыки к художественно-творческой деятельности.

Разработаны и охарактеризованы соответствующие педагогические условия и модель формирования профессиональной готовности будущего учителя музыки к художественно-творческой деятельности (формирование мотивационной готовности будущих учителей музыки к художественно-творческой деятельности; овладению студентами профессионально-творческими умениями и навыками путем их привлечения к активной творческой деятельности; направление студентов к осуществлению самостоятельных художественно-творческих проєктов).

Разработано и экспериментально проверено методика реализации педагогических условий формирования профессиональной готовности будущих учителей музыки к художественно-творческой деятельности; разработаны и внедрены в образовательный процесс педагогических колледжей методическое пособие «Методика организации художественно-творческой деятельности будущих учителей музыкального искусства».

Ключевые слова: готовность, профессиональная готовность, художественно-творческая деятельность, будущий учитель музыки,

педагогический колледж, содержание и структура художественно-творческой деятельности, педагогические условия, модель, методика.

Formation of future music teachers' professional readiness to artistic and creative activity at pedagogical colleges. – Manuscript.

Dissertation for obtaining a scientific degree of a candidate of pedagogical sciences (PhD) in the specialty 13.00.04 – theory and methodology of professional education (015 – Professional education) – Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, 2019.

The problem of future music teachers' professional readiness to artistic and creative activity in pedagogical colleges is theoretically and experimentally explored in the dissertation.

The relevance of the problem is intensified by the present-day requirements for the personality of a music teacher, according to the National Strategy of the Education Development in Ukraine, recommendations of the European Parliament and the Council of Europe, as well as the «New Ukrainian School» key reform, which necessitate revision of the content, forms, methods, creation of the necessary conditions for the formation of professional readiness of future specialists who can organize different types of artistic activities and deploy creative activities for self-realization in the activity under investigation.

The notions of «creative activity», «artistic activity», «artistic creativity», «readiness for activity», «professional readiness», «artistic and creative activity of the future music teacher» have been specified.

The authors have analyzed the structure, developed and justified the usage of different approaches to the artistic and creative activity of the future music teacher: cognitive-research work in the field of varieties of arts; interpretation of works of art, creating works and representing them; independent methodological and practical work in creative projects organization.

It has been proved that artistic and creative activity of future music art specialists is predetermined by the purposeful development of a person's needs, interests, motives, creative orientation and is characterized by the availability of content (synthesis of special professional knowledge on psychological and pedagogical, musical-theoretical, methodological disciplines) and operational constituents (the availability of professional and creative skills, mastering the means, forms, methods of organization of the specified activity).

The structural components (motivationally-cognitive, creative-active, operational and technological), criteria, indices and levels of future music teachers' professional readiness to artistic and creative activity have been justified.

The outlined components and criteria let us define formation of future music teachers' professional readiness to artistic and creative activity as a difficult integrative

process directed towards the development of the integral complex of professional and creative skills (musically-performing, scenic-artistic, and organizationally-constructive).

The authors designed and characterized the appropriate pedagogical conditions and the model of formation of future music teachers' readiness to artistic and creative activity (formation of the motivational readiness of future music teachers for artistic and creative activity; mastery of students professional-creative skills and skills by engaging in active creative activity; directing students to the implementation of artistic and creative projects).

The methodological support for the suggested model of future music teachers' professional readiness to artistic and creative activity has been elaborated and methodologically proved; the methodological manual «The methodology of the artistic and creative activity organization of the future music teachers» has been developed and implemented in the educational process of pedagogical colleges.

Three educational and organizational blocks of forming readiness of music teachers for artistic and creative activity have been developed: motivationally-informational, creatively-active, and creatively-procedural.

The first stage (motivationally-informational) was associated with the formation of students' positive motivation for the future professional activity and interest in organizing artistic and creative activities. The second stage (creatively-active) was aimed at the formation of skills of music performing and stage-artistic activity, activation of creative potential, involvement of students in the artistic values of world culture, formation of reflexive skills of future specialists through the use of creative tasks, exercises, trainings and active participation in various forms of artistic and creative activity. The third stage (creatively-procedural) was connected with the formation of organizational, communicative, artistic and constructive skills (scripting, directing of artistic and creative activities) and focused on the development of students' capability of independent active artistic and creative activity, as well as the formation of interest in the development of integrated methods of organizing a wide range of artistic and creative activities in future professional work.

We have found out that the developed method of purposeful formation of the professional readiness of future music teachers to artistic and creative activity will positively influence the process of forming the professional readiness of future music teachers and depends on the awareness of their own creative work.

Key words: readiness, professional readiness, artistic and creative activity, future music teacher, pedagogical college, content and structure of artistic and creative activity, pedagogical conditions, model, methodology.